Jaargang 116. Zondag, 16 Augustus 1857. No. 98.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Groningen geeft bij deze aan de belanghebbende te kennen, dat de **werkzaamheden**, aan de **Groote Spilsluis** verrigt, thans **ten einde zijn** geloopen, en de in de NOORDERHAVEN te *Groningen* geplaatste **Dam** in zooverre is **getrokken**, dat de **SCHEEPVAART** aldaar **HERVAT** kan worden, zoodat de

GROOTE SPILSLUIS

te **Groningen** thans weder voor de SCHEEPVAART **GEOPEND** is.

GRONINGEN, 14 Augustus 1857.

Bij afwezigheid van den Commissaris des Konings voornoemd,
Het Lid van Gedeputeerde Staten:
J. HOMAN.

AFGIFTE DER PATENTEN,

van af den 17den tot en met den 29sten Augustus 1857, des voormiddags van 10 tot 12¼ uur.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* roepen bij deze op:

I. Al de **PATENTPLIGTIGEN**, die zich in de PRIMITIEVE BESCHRIJVING van het dienstjaar $18\frac{57}{58}$ ter bekoming van PATENT hebben aangegeven;

II. Zij die als MEDETEEKENENDE DEELGENOOTEN van een PATENT of AFSCHRIFT daarvan moeten zijn voorzien:

Om hunne PATENTEN of AFSCHRIFTEN daarvan, van MAANDAG den 17den tot en met ZATURDAG den 29sten Augustus 1857, met uitzondering van den Zondag, telkens des voormiddags van 10 tot 12¼ uur, onder opgave van de roode letter en het nommer hunner Woning, van de KAMER der ZETTERS, op de bovenste verdieping van het RAADHUIS, in persoon te komen afhalen.

Al de onafgehaalde PATENTEN of AFSCHRIFTEN van dezelve, zullen, na verloop van laatstgemelden dag, worden gesteld in handen van de Deurwaarders der Directe Belastingen, ten einde door hen, ingevolge art. 2 van Zijner Majesteits besluit van den 17den December 1820, aan de huizen de belanghebbenden te worden bezorgd, onder genot van 10 Cent; — terwijl aan hen tevens voor ieder afschrift van den Medeteekenenden Deelgenoot, wegens Zegelgeld, zal moeten worden betaald 34⁵ Cent.

GRONINGEN, 13 Augustus 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat het **KOHIER** van de **ONDERHOUDSPLIGTIGEN** der WATEREN, BRUGGEN en WATERWERKEN in die Gemeente, door den RAAD is vastgesteld op den 15den dezer maand, en dat dit Kohier op de Secretarij voor een ieder ter inzage zal liggen van en met MAANDAG den 17den Augustus tot en met WOENSDAG den 2den September 1857.

GRONINGEN, 15 Augustus 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PATENTREGT.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende PATENTPLIGTIGE Ingezetenen dezer Gemeente, dat door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 11den Aug. 1857, het 4de en 5de gedeelte van het PRIMITIEF KOHIER van **PATENTREGT** over het dienstjaar $18\frac{57}{58}$ is *executoir* verklaard, welk Kohier op heden ter invordering aan den Heer ONTVANGER dezer Gemeente is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen; zullende diegenen, welke zich in de aanslagen van het regt van PATENT bezwaard mogten achten, bevoegd zijn hunne reclames binnen drie maanden na dagteekening dezer in te dienen, overeenkomstig het voorschrift der Wet van den 21sten Mei 1819, en wel zoodanig, dat hunne Adressen, ofschoon aan Heeren GEDEPUTEERDE STATEN gerigt, moeten worden ingediend bij den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER, wonende te *Groningen*.

En opdat niemand hiervan onwetend blijve, zal deze op heden in de Gemeente worden afgelezen, en ter gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan te *Groningen* den 14den Augustus 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

Den 4den Aug. is de Keizerin-moeder van Rusland, na eene afwezigheid van ruim een jaar, in den besten welstand te Peterhof aangekomen. De Keizerin-moeder was vergezeld van prinses *Cecilia* van Baden, de bruid van den grootvorst *Michaël*. De overgang van prinses *Cecilia* tot de Grieksche geloofsleer zal den 22sten Aug. plaats hebben; de plegtigheid van den ondertrouw den 25sten te Peterhof; de plegtige intogt van de doorluchtige bruid te Petersburg den 27sten Aug., het huwelijk den 28sten; den volgenden dag zal er groote gala-voorstelling in den schouwburg te Peterhof plaats hebben.

— De nieuwe Turksche gezant, *Riza*-bey, is met een groot gevolg te Petersburg aangekomen.

— Het gouvernement heeft zeer gewigtige depêches uit den Kaukasus ontvangen, waarin melding wordt gemaakt van groote voordeelen op de Circassiërs behaald. Het hoofdleger van *Schamyl* is verslagen en hij heeft zich met een aanzienlijk verlies moeten terugtrekken. De Russische kolonnes zetten haren marsch naar het centrum der opgestane districten voort en de tijd schijnt eindelijk gekomen, dat de Russische heerschappij op hechte grondslagen in die bergstreken zal gevestigd worden.

Er zijn ook zeer gunstige berigten van de kusten der Zwarte Zee; men heeft daar aan de bergbewoners aanzienlijke hoeveelheden krijgsvoorraad en oorlogsbehoeften ontnomen. De wapens en andere voorwerpen, bij die gelegenheid bemagtigd, zijn meestal van Engelsch fabrikaat.

Schamyl heeft aan de Russen wederom een gedeelte van Daghestan ontnomen en de gemeenschap tusschen Kislar en Derbent afgebroken.

Men is hier niet weinig verheugd over deze gunstige tijdingen, even als over de kastijding welke kapt. *Lichareff* aan de Turcomanen op de oevers der Caspische zee heeft toegediend; hoewel het hier slechts kleine gevechten betreft, is de goede uitslag daarvan toch zeer gewigtig, daar zij het Russisch gezag in de grensdistricten bevestigen.

— Bij Archangel heeft gedurende twee dagen een hevige storm gewoed, waardoor acht schepen, met graan geladen, zijn verongelukt; de equipages waren grootendeels gered.

TURKIJE.

Het heeft zich thans bevestigd, dat, dank zij het bezoek van den Franschen Keizer te Osborne, het Oostersche geschil betreffende de vorstendommen, zal geschikt worden; Engeland heeft afgezien van den tegenstand, welken zijn gezant te Konstantinopel tegen den Franschen gezant te werk stelde; de gedane verkiezingen in Moldavië zullen nietig verklaard worden en er zullen nieuwe verkiezingen plaats hebben. Door deze toenadering van Engeland tot Frankrijk, zal de te houden conferentie tot regeling der bewuste moeijelijkheden hare taak aanmerkelijk verligt vinden en zal zij zich voornamelijk bezig houden, met ook de Porte en de overige betrokkene mogendheden tot de ontworpene schikking te doen toetreden. Dat dit doel zal bereikt worden, schijnt niet twijfelachtig.

Het blijkt dus nu duidelijk, dat Keizer *Napoleon* de Engelsche ministers in persoon overtuigd heeft, dat eenige inschikkelijkheid noodzakelijk was, en de ministers zijn verstandiger geweest, dan lord *Redcliffe*, die de zaken te Konstantinopel tot het uiterste wilde drijven.

In overeenstemming hiermede verklaart de *Constitutionnel* in een artikel van den heer *M. A. Renee*, dat Engeland zich vereenigd heeft met het gevoelen van Frankrijk, Rusland, Pruissen en Sardinië en dat nieuwe verkiezingen plaats zullen hebben. De *Constitutionnel* voegt er bij, dat de gezanten dier mogendheden Konstantinopel nog niet hebben verlaten, hebbende de heer *de Thouvenel* in last gekregen om nog acht dagen aldaar te blijven, waaruit is af te leiden, dat dit gedrag ook door de drie andere gezanten gevolgd zal zijn.

Men verzekert thans ook van eene geloofwaardige zijde, dat er geen conferentie zal plaats hebben om de kwestie der Moldavische verkiezingen te beslissen, maar dat het onderhoud te Osborne bepaaldelijk deze nadere diplomatische beraadslaging overbodig heeft gemaakt, en dat het punt van geschil reeds geheel beslist is door de beide Souvereinen te Osborne, en dat, daar Engeland insgelijks besloten heeft door de Porte de Moldavische verkiezingen nietig te doen verklaren, en nadat men het hierover eens is geworden, het doel der conferentie vervalt.

In geval van eene der mogendheden thans nog tegenstand mogt worden verwacht, dan zou dat zijn van de zijde van Oostenrijk. Te dezer zake wordt evenwel aangemerkt, dat het dien staat zeer bezwaarlijk zal vallen om zich met eenigen grond te verzetten tegen het voorstel om het punt in geschil te onderwerpen aan de beslissing der conferentie.

Oostenrijk kan, wel is waar, bij de voortdurende afscheiding van Moldavië en Wallachije belang hebben, doch het heeft er nog grooter belang bij, dat de vrede bewaard blijve, of dat het niet aan zich zelf worde overgelaten; welk laatste onvermijdelijk zou geschieden, zoodra het zich mogt willen verzetten tegen de uitvoering van de op Osborne-house genomen besluiten.

Men meent evenwel, dat bij den zeer bepaalden tegenstand van de zijde der Porte, ten einde de vereeniging van de Donau-vorstendommen te voorkomen, men ten laatste wel genoodzaakt zal zijn om een middenweg te zoeken, waarmede al de belanghebbende partijen genoegen zullen kunnen nemen, als, bij voorbeeld, de administratieve vereeniging der vorstendommen, zonder meer.

Wat de zaak der vereeniging van de Donau-vorstendommen aangaat, de *Times* zegt, dat het jammerlijk zou wezen, als men den Sultan dwong in die vereeniging genoegen te nemen, ofschoon hij er zoozeer tegen ingenomen is; men zou daardoor de Porte te veel zedelijk en werkelijk verzwakken, en dus doen, 't geen men pas heeft willen voorkomen, en waarvoor men zooveel heeft opgeofferd.

» Maar het geldt thans niet de zaak der vereeniging, het geldt de vrije openbaring van den volkswensch, die alleen door eerlijke verkiezingen kan blijken; verkiezingen, die thans in strijd met regt en billijkheid zijn doorgedreven, en die men niet mag goedkeuren. Later zal de vereeniging ter sprake komen, en mogt men dan overtuigd worden, dat die vereeniging zoo gevaarlijk is, als Engeland thans voorgeeft, men zal dan wel een middel zoeken en vinden, om niet het werk te vernietigen, waarvoor men pas zoo krachtig en met goeden uitslag gestreden heeft.

» Geene van de twee groote mogendheden, zegt dit blad verder, welke met vereende kracht den grooten strijd in de Krim tot een zoo gelukkig einde hebben gebragt, kan eenig regtstreeksch belang bij de nu aanhangige zaak hebben. Engeland is te ver van den Donau verwijderd om van de beslissing, hoe zij ook moge uitvallen, onmiddellijk voor- of nadeel te ondervinden. Anders is het met Oostenrijk, met Rusland, met Turkije gesteld. Het Oostenrijksche gouvernement is natuurlijk tegen elke schikking, welke den afstand tusschen zijn gebied en zijne gevaarlijke naburen nog kleiner maken zou; naar het oordeel nu der Oostenrijksche staatsmannen zou de vereeniging van Moldavië en Wallachije onder één vorst of stroopop zulk eene schikking zijn; en daarom verklaren zij zich onvoorwaardelijk daartegen.

» Frankrijk en Engeland kunnen dus in deze zaak geene baatzuchtige bedoelingen hebben. De integriteit van het Turksche rijk wenschen zij, zoo veel doenlijk, te handhaven, thans in het kabinet, gelijk vroeger op het slagveld. Verder gaat hunne bemoeijing niet. De eindbeslissing moet aan den tijd overgelaten worden en aan den invloed van toenemende beschaving en handel. Nu kan er aangaande den wensch van den Sultan en van zijne raadslieden op dit punt geen twijfel bestaan. Indien zij gedrongen worden op huns ondanks in de vereeniging der vorstendommen te berusten, dan doen zij het met bedachtheid voor de gevolgen. Kan dit, mag dit een uitwerksel zijn van de reusachtige krachtsinspanning der Westersche mogendheden ter schraging van des Sultans gezag?

» De bestaande verwikkeling moet geheel aan de misplaatste voortvarendheid der diplomaten te Konstantinopel toegeschreven worden, maar zal voorzeker spoedig worden vereffend in den loop van een regtstreeksch en rondborstig overleg tusschen de mogendheden, die bij den afgeloopen oorlog op den voorgrond stonden. De wenschen van het Fransche gouvernement hebben in allen opzigte aanspraak op den hoogsten eerbied. Het is eene gelukkige omstandigheid, dat Keizer *Napoleon* zich zelven met het voeren dezer onderhandeling belast heeft: want zoo wordt zij ontdaan van alle moeijelijkheden, welke uit de overijling of aarzeling van minder hoog geplaatste personen ontstaan zijn. Het lijdt geen twijfel, dat hij, ziende dat de vereeniging der vorstendommen door des Sultans raadslieden beschouwd wordt als gelijkstaande met afstand dier gewesten aan Rusland, niet gezind zal zijn om aan al hetgeen hij ten behoeve van Turkije's onafhankelijkheid gedaan heeft, de kroon op te zetten, door die onafhankelijkheid onder den voet te treden."

De groote dagbladen zijn nu ook weder zeer vriendelijk jegens Frankrijk en zijne regering gestemd; zelfs verklaart de *Morning Post*, die aan eene buitengewone Russenvrees lijdende is, dat de vereeniging der vorstendommen minder heilzaam voor Rusland is, dan eene nauwe, innige alliantie, zoo als die nu tusschen Frankrijk en Engeland bestaat, gevaarlijk voor den noordelijken kolossus is.

Daarentegen behelzen de Oostenrijksche bladen weder zeer scherpe uitvallen ten aanzien van Pruissen, en duiden het deze mogendheid zeer ten kwade, dat zij zich, betreffende het gebeurde in de vorstendommen, aan de zijde van Frankrijk heeft geschaard, ofschoon zij tevens te kennen geven, dat, naar hun oordeel, het besluit van Pruissen en Sardinië geen groot gewigt in de schaal zal kunnen leggen. De genoemde bladen beweren, dat het gevaar, 'twelk deze gebeurtenissen opleveren, moet worden gezocht in de vereeniging van Rusland met Frankrijk; — dat men daardoor wordt teruggebragt tot de dagen van 1853; evenwel met dit onderscheid, dat Rusland toen alleen stond om het magtelooze Turkije [den zieken man] te helpen, en nu daarin door Frankrijk wordt ondersteund.

Berigten uit Konstantinopel van den 6den Aug. melden, dat de heer *de Thouvenel* den 11den zou vertrekken zijn, na door den Sultan in een afscheidsgehoor te zijn ontvangen. De gezant had echter beloofd zijn vertrek tot den 14den uit te stellen.

In de bekende zitting van den divan, welke den val van het ministerie van *Reschid*-pacha voorafging, zijn de volgende besluiten genomen: 1) dat de verkiezingen voor den divan in Moldavië afgeloopen zijn en als zoodanig niet meer veranderd kunnen worden; 2) om echter aan Frankrijk een bewijs van dankbaarheid en hoogachting voor zijne raadgevingen te geven, zal de Turksche regering geen gevolg geven aan de plaats gehad hebbende verkiezingen, welker vernietiging door het Parijsche kabinet verlangd wordt; de Porte zal dien ten gevolge den divan niet oproepen; 3) in dezen toestand zal het geschil beslist kunnen worden op het Parijsche congres, als den natuurlijksten en meest bevoegden beschermer der regten en verpligtingen van het verdrag van den 30sten Maart en welke Keizer *Napoleon* geschonden acht door de verkiezingen in Moldavië.

ITALIË.

Den 1sten Aug. waren voor de 100 kanonnen voor de vesting Alessandria ingekomen 131,860 frs. Uit andere wereldstreken is ontvangen 12,331 frs., uit onderscheidene Europesche staten [illegible]810 frs., uit Italië behalve Piëmont, 32,725 frs.; uit [illegible]992 frs. De stad Boston heeft een kanon *in materia* gezonden, namelijk een 48-ponder.

— Ter gelegenheid van de jongste woelingen in Italië is men te weten gekomen, dat wanneer *Mazzini* ergens een slag denkt te slaan, hij zich in Italië zelf ook geld weet te verschaffen. Hij heeft eene nationale leening vastgesteld, en als het eenigzins onrustig in den lande is geworden, geeft hij eene nieuwe serie daarvan uit. Deze serie wordt dan door zijne geheime agenten bij rijke Italianen, wien men op allerlei wijze vrees aanjaagt, geplaatst. Zoo werd laatstelijk bij den bekenden Romeinschen prins en bankier *Torlonia* het noodige in het werk gesteld, om hem te noodzaken een niet onaanzienlijk getal Mazzinische schuldbrieven tegen gereed geld te verwisselen. De vrees, zich de wraak van het revolutionnaire veemgerigt op den hals te halen, noopt de meesten om het geld te geven, zonder er maar een enkel woord over te spreken.

— In deze maand zal de Engelsche schroefstoomboot *Elba* eene nieuwe poging (de eerste mislukte, zoo als men weet) aanwenden, om den onderzeeschen telegraafkabel tusschen Cagliari en de Kaap Bon in Afrika te leggen.

— Op de drie prijsvragen, welke door het Venetiaansche instituut van wetenschappen en kunsten waren uitgeschreven, als: 1) welke gevolgen zijn voor den handel in het algemeen en voor dien van Venetië in het bijzonder te verwachten van het Suez-kanaal? 2) over de doelmatigste beweegkracht tot opvoering van water; 3) op welke wijze de zout bevattende bogten in het Venetiaansche kustland kunnen geëxploiteerd worden, — zijn geene antwoorden ingekomen. Het instituut heeft derhalve den termijn tot het inzenden van antwoorden tot den 15den Maart 1859 verlengd.

SPANJE.

— De nieuwe wet op de drukpers wordt met de grootste strengheid toegepast, en elk oogenblik hoort men van de verdwijning van een of ander dagblad. Men noemt onder anderen: het dagblad der spoorwegen, de Economist en Geneeskunkige courant van Madrid. De eerste actie tegen het democratisch blad *la Discusion*, sedert de invoering der nieuwe drukperswet, is dit blad op eene boete van 10,000 realen en de proceskosten te staan gekomen. De volgende week zal in het tweede geding uitspraak worden gedaan.

— De junta van koophandel van Barcelona heeft aan de Koningin een adres gerigt, waarbij zij verzoekt, aan het ontwerp van het kanaal van Suez, dat voor den Spaanschen handel zoo voordeelig is en de rijke bezittingen in Azië zeer aanzienlijk bekorten zal, een gunstig gehoor te schenken. Tegelijker tijd heeft de junta een zeer vleijend schrijven aan den heer *v. Lesseps* gerigt.

— De krijgsraad te Talavera-la-Real, in Estremadura, heeft zekeren *Tamayo*, een rijken grondbezitter, die zich door zijnen afkeer van de liberale begrippen bekend gemaakt had, schuldig verklaard aan moedwillige brandstichting en deswege tot tien jaren dwangarbeid en tot vergoeding der schade veroordeeld. Een van zijne dienstboden is medepligtig bevonden aan de branden, welke de omstreek van Badajoz, in Estremadura, geteisterd hebben, en is deswege tot zijn leven uit het land gebannen. Uit de provincie Burgos ontvangt men weder berigt van nieuwe brandstichtingen.

— Het schijnt dat Spanje de bemiddeling van Frankrijk niet heeft aangenomen in het geschil met Mexico. De heer *Lafragua* heeft aan de Mexicaansche consuls doen weten, dat het Spaansche kabinet de onderhandelingen had afgebroken; dat dien ten gevolge de Mexicaansche onderdanen onder de bescherming van Frankrijk werden gesteld.

DUITSCHLAND.

— Men verzekert dat eens kabinet eerlang een diplomatischen strijd over een titel zal voeren. Rusland heeft namelijk in den jongsten tijd in Polen zich den titel van *keizerlijk-koninklijk* toegekend, welke echter alleen aan den Oostenrijkschen staat toekomt. Dezer dagen moet over deze zaak een vertoog naar het ministerie van buitenl. zaken te Petersburg afgezonden zijn. Zeker is het, dat hieromtrent conferentiën hebben plaats gehad. De Russische Czaar heeft in Polen slechts den titel van *koning* en *koninklijk*.

— De Europesche commissie in Galatz houdt zich tegenwoordig onledig met de vraag of de bevaarbaarmaking van de Sulina-monding, dan wel van het St. George-kanaal, te verkiezen is voor de wegruiming der belemmeringen voor de scheepvaart op de Donau-monden. De keus blijft bij deze twee bepaald, want de Kilia-monding kan het geheel niet in aanmerking komen wegens hare vele verzandingen. Volgens een daarvan uitgewerkt plan, zal de bevaarbaarmaking van de Sulina in 4 jaren kunnen geschieden met 2 millioen dukaten, terwijl voor die van het St. George-kanaal een tijd van 14 jaren en 4 millioen dukaten gevorderd worden. Daarentegen wint het St. George-kanaal het verreweg in breedte van de Sulina-monding. Men wil dat Pruissen, Rusland en Turkije zich voor de bevaarbaarmaking van de Sulina-monding verklaren, terwijl Engeland, niettegenstaande de groote daaraan verbondene moeijelijkheden, die van het St. George-kanaal voorstaat. Het moet zich sterk gemaakt hebben voor het kapitaal voor de bevaarbaarmakiag van het St. George kanaal te zorgen.

— De uitbreiding van de zijdeteelt vindt in Zuid-Duitschland veel aanhangers. Tot dat einde hebben zich alom maatschappijen gevormd, welke daarbij op de ondersteuning der regering rekenen. In de Tweede Kamer te Darmstadt is reeds, met goed gevolg, een voorstel van dien aard gedaan, om in de voor deze teelt gunstig gelegen gemeenten zullen moerbezieboomen geplant, en niet alleen de plaatselijke besturen, maar tevens de geestelijken en de onderwijzers uitgenoodigd worden, al hunnen invloed te bezigen tot aanmoediging van die teelt. In de scholen ten platten lande zal der jeugd aanleiding worden gegeven, om daarvoor de noodige kennis te erlangen. Op de jongste Parijsche tentoonstelling werd de kwaliteit der reeds in Zuid-Duitschland gewonnen zijde, door deskundigen buitengemeen geroemd.

— Donderdag, des voormiddags te 11¼ uur, is het laboratorium van de burgerwacht, dat zich op den wal in de nabijheid van de Dampoort te Hamburg bevindt, in de lucht gevlogen. De beneden de stadsgracht liggende kruidtoren is onbeschadigd gebleven. Als oorzaak van het ongeluk wordt gemeld, dat het kruit, hetwelk zich in het laboratorium bevond, door de zware zonnehitte ontvlamd is. Een arbeider is door de uitbarsting ernstig gekwetst. Den vuurwerker en zijn zoon, die zich in het gebouw bevonden, is het gelukt nog tijdig te ontkomen.

— Zoo als men zich herinnert, heeft de jonge *Bosco*, drie maanden geleden, zich bij het vertoonen zijner goochelkunsten door het plotseling afschieten van eene pistool, in de hand gekwetst. De vrees, dat hij niet weder in zijn vak zou kunnen

optreden, heeft zich niet bevestigd, daar hij onlangs te Erfurt weder op eene schitterende wijze als goochelaar is opgetreden, in weerwil dat hij nu slechts het gebruik van 7 zijner vingers magtig is.

— Volgens eene statistieke opgave van het aantal studenten in de theologie, aan de gezamenlijke Duitsche hoogescholen in het afgeloopen jaar bedroeg dit in het geheel 3290, en wel 2063 studenten in de Evangelische theologie op 16 faculteiten en 1227 in de Katholijke theologie op 7 faculteiten.

DENEMARKEN.

Eerstdaags moeten de Stenden van Holstein en Sleeswijk vergaderen, ten einde te beraadslagen over voordragten welke hun door het Deensche gouvernement gedaan zullen worden tot wegruiming der bekende geschilpunten. Men weet, dat het gouvernement op den aandrang van Pruissen en Oostenrijk besloten heeft eenige bewilligingen aan de hertogdommen te doen; hoe ver het daarin gaan wil, kan opgemaakt worden uit eene nota, die het den 24sten Junij j.l. aan zijnen zaakgelastigde te Weenen gerigt heeft, en welke thans openbaar gemaakt is. Daarin wordt verklaard, dat de bijeenroeping der Stenden de gewenschte vrucht niet zal hebben, »zoo zij niet als getrouwe onderdanen de welwillende bedoelingen des gouvernements te gemoet komen."

Bepaaldelijk verlangt het gouvernement, dat door de Stenden geen voorstel worde gedaan, hetwelk inbreuk op de bevoegdheid van de algemeene vertegenwoordiging des rijks of van de vertegenwoordiging van eenig ander deel des lands zou maken.

Het is dan niet onbelangrijk daarnevens ook den inhoud te kennen van de dépêches der Oostenrijksche en Pruissische regeringen op de laatste depêche der Deensche regering. Beide, Oostenrijk en Pruissen, drukken hun leedwezen uit, dat de Deensche regering zich niet rond en bepaald over hare bedoelingen en plannen heeft uitgelaten; dewijl de Holsteinsche stenden nu bijeengeroepen zijn, moeten zij te moeten wachten. Zij sluiten echter vrij ondubbelzinnig met de waarschuwing, dat zij het er niet bij zullen laten, indien de Deensche voorstellen aan de Holsteinsche stenden onvoldoende mogten zijn. En dat zij dit zijn zullen, is het algemeen gevoelen van de Duitsche drukpers.

LUXEMBURG.

De regering gaat nog immer voort met de wet op de drukpers te *verbeteren*. Thans is een besluit verschenen, geteekend door zes administrateuren-generaal, waarbij, zonder speciale vergunning der hooge regering, verboden wordt brieven, instructiën, acten, of wat dies zij, welke door autoriteiten of openbare ambtenaren medegedeeld, doch nog niet officiël bekend gemaakt zijn, ter openbare kennis te brengen. Het motief voor dezen nieuwen maatregel is het volgende: De heer *Eberhard* had zijn voornemen aan den dag gelegd, om voor zijne eigene regtvaardiging, de correspondentie openbaar te maken, welke hij met het bestuur des lands gevoerd heeft. Die regtvaardiging nu, welke de regering schijnt te duchten, wil men onmogelijk maken, en van daar dat men goedgevonden heeft bovengenoemd besluit te nemen. Het middel, zoo als men ziet, is zeer eenvoudig, doch men kan teregt vragen, of de regering op die wijze aan een eerlijk man beletten kan beschuldigingen van zich af te werpen, die in dergelijke gevallen immer bestaan, hetzij de oneerlijkheid ze tracht te verspreiden, of dat ze een gevolg zijn van dwaling. Het gaat waarlijk alle grenzen te boven, op die wijze alle gevoel van loyauteit en billijkheid met voeten te treden. Het is te hopen, dat prins *Hendrik* aan allen geregtigheid zal laten wedervaren, zoodra hij hier terugkomt.

De strenge maatregelen jegens de drukpers worden menigvuldiger. Den 8sten zijn weder twee bladen aan de post in beslag genomen, namelijk de *Triersche Ztg.* en de Haagsche *Echo Universel*. Aan den *Courrier du Luxembourg* is hetzelfde te beurt gevallen, omdat hij de inbeslagneming der *Nieuwe Rotterdamsche Courant* in zijn blad gemeld heeft, en ook, omdat hij de Nederlandsche drukpers zijn dank betuigde voor hare aanhoudende bemoeijingen met de Luxemburgsche aangelegenheden. Het is nauwelijks te gelooven, en toch is het waar, *Indien de Koning-groothertog het wist!*

Van de verkiezingen hoort men volstrekt niets. De regering haast zich niet. (*N. R. Ct.*)

GROOT-BRITTANJE.

Maandag-avond heeft het Lagerhuis, overeenkomstig de conclusie van het rapport der door deze vergadering benoemde commissie *ad hoc*, beslist, dat de acte 3 en 4 van Koning *Willem IV*, betreffende de eedsaflegging, niet van toepassing is op het afleggen van den eed door de parlementsleden bij het aanvaarden hunner betrekking.

In het Lagerhuis is Dingsdag na de reeds *per telegraaf* medegedeelde interpellatie van den heer *Disraëli* over de kwestiën der Donau-vorstendommen en Indië en het door lord *Palmerston* daarop gegeven antwoord, nog een crediet van 200,000 £ voor de miliciens goedgekeurd.

In de zitting van het Lagerhuis van Woensdag is aangenomen het voorstel van den kanselier der schatkist, om de tegenwoordige regten op de thee en de suiker, die in 1856 eene som van 5,536,000 £ hebben opgebragt, gedurende twee jaren te behouden. Ik geloof niet, zeide de minister, dat de onlusten in Indië het gouvernement noodzaken additionele credieten aan te vragen, vermits de geldelijke toestand der O. I. compagnie van dien aard is, dat zij op dit oogenblik geen hulp van het gouvernement behoeft. Ik heb de overtuiging, dat de tegenwoordige inkomsten al de behoeften der regering tot in de maand April des volgenden jaars kunnen dekken; vond het tegendeel plaats, alsdan zoude ik het Parlement er onverwijld van verwittigen en niet aarzelen deszelfs bijstand in te roepen.

De heer *Disraëli* gaf zijne tevredenheid te kennen, dat de kamer niet geroepen is om de zaken van Indië in al derzelver bijzonderheden te bediscussiëren; maar hij hoopte, dat de regering niet zal dralen met het leveren van volledige inlichtingen dienaangaande. Hij keurde de motie goed, doch behield zich voor, om later de financiële staatkunde des gouvernements ter sprake te brengen.

Lord *Palmerston* heeft daarop een overzigt gegeven van hetgeen tusschen de mogendheden bepaald is aangaande de zaken van de Donau-vorstendommen; van hetgeen gebeurd is ten opzigte der verkiezing van vertegenwoordigende vergaderingen in die landen, welke de behoeften en de wenschen der bevolking, ten aanzien van de binnenlandsche regeling van het bestuur, in overweging zouden nemen. De minister vervolgde daarop hoofdzakelijk aldus:

»Na den afloop der verkiezingen ontstond de meening, dat zij in Moldavië niet op eene regelmatige en wettige wijze had plaats gehad, en dat, indien de voorschriften, welke de Porte, in overeenstemming met de vertegenwoordigers der vreemde mogendheden, ten aanzien van die verkiezing gegeven had, nauwkeurig opgevolgd waren, de uitslag anders geweest zou zijn. Daartoe betrekkelijke vertoogen werden gedaan aan de gezanten te Konstantinopel, en vier van dezelve, te weten, die van Frankrijk, Rusland, Pruissen en Sardinië, hebben toen afzonderlijk, zonder met de gezanten van Engeland en Oostenrijk in overleg te treden, van het Turksche gouvernement de vernietiging der Moldavische verkiezing, eene herziening van de kiezerslijsten en eene nieuwe verkiezing verlangd. De Porte gevoelde, dat dit eene zaak was die de zes mogendheden gezamenlijk aanging; zij weigerde te voldoen aan den afzonderlijken eisch der vier mogendheden, maar gaf te kennen, dat de zaak eene andere houding zou bekomen, indien het verzoek door de zes mogendheden gedaan werd.

»Van alle kanten volgde het een of ander misverstand, en de uitslag was, dat de Fransche, Russische, Pruissische en Sardinische gezanten hunne vlaggen inhaalden en op 't punt waren van de diplomatieke betrekkingen met het Turksche gouvernement af te breken.

»Het dezer dagen op Osborne afgelegde bezoek van den Keizer der Franschen, welke vergezeld was door zijn minister voor de buitenl. zaken, gaf aan het Engelsche gouvernement de gelegenheid om met de Fransche regering zich geheel en al omtrent die zaken te verstaan. Wij kwamen tot de slotsom, dat er alle aanleiding bestaat om op het eerste gezigt de verkiezing voor niet regelmatig te houden, en dat het in 't belang der Porte zelve wenschelijk is, dat de kiezers-lijsten herzien en in overeenstemming gebragt worden met de voorschriften der Porte, en dat vervolgens, met inachtneming van de alzoo herziene kiezers-lijsten, eene nieuwe verkiezing in Moldavië plaats hebbe.

»Wij hebben reden om te gelooven, dat het Oostenrijksche gouvernement gezind is om in dezen loop van zaken toe te stemmen, en onder deze omstandigheden zijn wij overtuigd, dat de Sultan, gevoelende, dat zijne waardigheid en onafhankelijkheid in geenen deele gekrenkt wordt, wanneer hij toegeeft aan de vertoogen van *al zijne bondgenooten*, de onlangs gedane verkiezing nietig zal verklaren, de kiezerslijsten zal doen herzien, en zal bevelen dat veertien dagen nadat de lijsten alzoo verbeterd zullen zijn eene nieuwe verkiezing worde gehouden. Het verheugt mij derhalve, te kunnen verklaren, dat er volstrekt geene reden bestaat om bezorgd te wezen, dat een verschil van meening tusschen het Engelsche en het Fransche gouvernement zou leiden tot eene verstoring van die eensgezindheid en goede verstandhouding, welke tot dus ver tusschen deze twee landen bestaan heeft." — Deze mededeeling is met een vreugdekreet door het Huis beantwoord.

— Het jaarlijksche vischmaal der ministers, dat gewoonlijk het sein is van de aanstaande prorogatie van het parlement, is niet, zooals gemeld is, op aanstaanden Zaturdag bepaald, maar op Woensdag den 19den Augustus.

— Men bérigt dat op het eiland Wight zou bepaald zijn, dat indien de zending van lord *Elgin* en baron *Gros* in China niet naar genoegen mogt afloopen, de kabinetten van Londen en Parijs zich onderling zouden verstaan omtrent eene meer krachtige gezamenlijke militaire demonstratie in die verwijderde streken.

— De *Times* keurt over het geheel den maatregel goed, dat de Indische drukpers bij het uitbreken van den opstand door de Engelsche regering onder censuur gesteld en aan bepalingen onderworpen is, welke het bestaan van ieder dagblad afhankelijk van het goedvinden der overheden maken.

Het raadzame van den maatregel zou betwijfeld kunnen worden, zegt het blad, voor zoo veel hij de Engelsche dagbladen in Indië betreft; maar dat men in eenen tijd van burgeroorlog aarzelde de inlandsche dagbladen verdacht van oproerigheid te verklaren, zullen buitenlanders nauwelijks kunnen gelooven. Het ontstaan van eene vrije inlandsche dagbladpers in Indië, en de zorgeloosheid waarmede hare uitspattingen zoo lang gedoogd zijn, toonen treffend de zwakheid en de sterkte van het Engelsche volkskarakter, hun nationaal zelfvertrouwen en hunne onverschilligheid voor de eigenaardigheden van andere volksstammen. Zoo lang Delhi in de magt der muiters is, kan geen deel van Indië weder tot rust komen; maar het lijdt weinig twijfel, dat het gezag der regering uiterlijk vóór het einde van het aanstaande koele jaargetijde hersteld zal zijn. Alsdan behoort men de hand te slaan aan de reorganisatie van het inlandsche krijgsvolk; en van de mate van beleid, waarmede dit geschiedt, zal het lot van het Indische rijk voor Engeland in de toekomst afhangen."

— De jury heeft Dingsdag-avond te Dublin den spoorwegarbeider *James Spollen*, verdacht van den moord op den kassier der spoorweg-maatschappij *Samuel Little*, niet schuldig bevonden. Men verdiept zich thans op nieuw in gissingen wie de moordenaar is geweest en komt vrij algemeen tot de huiveringwekkende zekerheid, dat de voornaamste getuigen tegen den beschuldigde, zijne eigene vrouw en kinderen, door de begeerte naar de op de ontdekking gestelde belooning, tot de aanklagt jegens man en vader zijn gedreven.

— Generaal *Ashburnham* is den 29sten Junij te Hongkong aangekomen.

FRANKRIJK.

De Keizer en de Keizerin zijn Dingsdag te Saint Cloud teruggekeerd. Het vertrek naar Biarritz schijnt nog altijd op den 17den bepaald te blijven.

Toen Keizer *Napoleon* in de afgeloopen week aan boord van het keizerlijk jagt *la Reine Hortense*, Osborne naderde en den prins gemaal, die hem te gemoet kwam, ontwaarde, klom hij op de raderkast, maar steeg te driftig daarvan af en deed een vrij zwaren val, door welken zijne wang eenigzins beschadigd werd, terwijl de omstanders duchtten, dat een zijner beenen was gebroken. Dit ongeluk heeft echter geen ergere gevolgen gehad.

— In den Woensdag gehouden ministerraad is een besluit genomen omtrent de belooningen op den 15den Aug. te verleenen. Onder anderen zouden de schout-bij-nacht *Dupetit Thouars* tot groot-kruis, de schout-bij-nacht *Charner* tot groot-officier en de kapit. ter zee *Dubouzet*, thans in Oceanië, tot kommandeur van het Legioen van Eer worden bevorderd.

De *Moniteur* van gisteren behelst de benoemingen van de heeren *Laity* en *Daumas* tot leden van den senaat, en van den heer *Morlot* tot groot-aalmoezenier. Het officiële blad behelst ook vele benoemingen tot ridders enz. van het Legioen van Eer, benevens een besluit, waarbij aan 1142 personen kwijtschelding of vermindering van straf wordt verleend ter gelegenheid van het naamfeest van den Keizer.

— De redevoering van den heer *Rouland*, minister van openbaar onderwijs, gehouden bij de uitdeeling der prijzen van den algemeenen wedstrijd aan de Sorbonne, trekt zeer de aandacht, omdat de minister daarin krachtig tegen het clericale monopolie op het gebied van het onderwijs te velde trekt, en aantoont, dat de zorg voor goed onderwijs eene staatszorg is.

— De pauselijke internuntius te Parijs keert naar Rome terug, om waarschijnlijk niet weder te komen. Hij is, naar men weet, ultramontaansch-gezind, en heeft daardoor herhaaldelijk moeijelijkheden gehad met den minister *Rouland*; reeds de benoeming van den aartsbisschop van Parijs had hem verdroten, en de nuntius was bij diens inwijding niet tegenwoordig; de beslissing van den staatsraad in zake den bisschop van Moulins, ten gevolge waarvan de beide priesters uit die stad eigenlijk in het gelijk zijn gesteld, heeft den nuntius op nieuw verstoord; thans oordeelt hij het Gallikanisme niet zal kunnen fnuiken, kan hij het strijdperk wel verlaten. Onze regering zal trouwens het wel doen gelden, dat Frankrijk werkelijk te veel voor den Paus doet, om te verdienen in zijn eigen land door diens nuntius in het minst te worden bemoeijelijkt. De *Univers* vindt dezen loop van zaken treurig, en weet niet beter dan het meeste er van te ontkennen. Dat baat hem echter evenmin, als dat men hem gelooft, als hij zegt, dat de Paus in zijne staten met uitstekend liefdebetoon wordt begroet.

— De behandeling bij verstek der zaak van *Mazzini*, *Ledru-Rollin*, *Campanella* en *Massarenti*, voor het hof van assises te Parijs, is thans bepaald op den 9den October e.k.

— Er zullen twee nieuwe schroefkorvetten gebouwd en alzoo het getal dier oorlogsschepen op negen gebragt worden. Onze marine heeft bovendien nog negen stoomkorvetten met raderkasten en vijftien zeilkorvetten.

— De Parijsche maatschappij tot bevordering der aardrijkskunde heeft zich dezer dagen voor de doorgraving der landengte van Suez verklaard, in een schrijven aan den heer *de Lesseps*; zij zegt daarin, dat tegen zijn plan geene enkele bedenking van gewigt ingebragt is, en dat de uitvoering ook voor de aardrijkskunde, inzonderheid voor de kennis van Afrika's oostkust, hoogst wenschelijk zou zijn.

— Te Annecy heeft Zondag de begrafenis plaats gehad van *E. Sue*. Vele personen, waaronder ook *Ponsard*, waren tegenwoordig. Volgens den wensch des overledenen, heeft de plegtigheid zonder medewerking der geestelijkheid plaats gehad. Het stoffelijk overschot is voorloopig op het kerkhof in den hoek voor de dissidenten geplaatst en zal naar het kasteel des Bordes, waar het familiegraf is, worden overgebragt. Op last van de plaatselijke overheid zijn bij het graf geene aanspraken gehouden.

— Binnen korten tijd zal de artesische put te Passy voltooid zijn; men is thans bezig met den aanleg der gebouwen, welke de watermassa moeten opvoeren, ten einde die geregeld naar de verschillende rigtingen te doen vloeijen.

— Tot nog toe hebben de maatregelen om Europeanen naar Algerië te trekken, nog geene groote uitwerking gehad. Tot heden zijn er slechts 160,000 Europeanen derwaarts overgegaan, tegen welke ten minste 2½ millioen Arabieren en Kabijlen overstaan. En van die 160,000 schijnt het meerendeel niet gezind om voortdurend in dat land te blijven; maar velen schijnen er slechts op uit te wezen, om in weinige jaren veel gelds bijeen te rapen, om vervolgens te Parijs of elders rustig van de renten te kunnen leven. Doorgaans bedroeg tot dus verre het getal nieuw ingekomenen in Algerië jaarlijks 40,000, terwijl er 35,000 afgingen, van welken een gedeelte onder ziekten en gebrek bezweek, terwijl de anderen de hoop om voorspoed te komen opgaven of met schatten beladen weder huiswaarts keerden.

BELGIË.

Den 13den, 14den, 15den en 16den September zal alhier een congres van ophthalmologie gehouden worden, dat door een aantal geneeskundige notabiliteiten uit alle landen zal worden bijgewoond. Vermits de oogziekte steeds bij de militairen, zoo hier als elders, vele slagtoffers maakt, ... aan de werkzaamheden van dit congres nog al eenig gewigt gehecht. De regering heeft hare volle medewerking verleend. Dr. *Fallot* is president en dr. *Warlomont* secretaris. Een[s] gouvernementen zullen daarop door afgevaardigden vertegenwoordigd worden. Uit ons land zal prof. *Donders* van Utrecht daaraan deelnemen.

— De gemeenteraad van Gent heeft dezer dagen een besluit genomen, waarbij hij verklaart, dat door de bezetting van Gent door de troepen in de laatste dagen van Mei j.l., ... der behoorlijk te zijn opgeroepen, onder voorwendsel, ... neelen als die te Brussel en Antwerpen te voorkomen, ... onwettige handeling is begaan. Deze beslissing is als eene regtstreeksche blaam beschouwd, geworpen op generaal *Chapelié*, bevelhebber der bezettingstroepen in die stad, ... de clericale partij eischt, dat het hooger bestuur het besluit van den gemeenteraad vernietige. In de vergadering van den raad der ministers, gehouden op den 6den Augustus, is ... besluit van het Gentsche gemeentebestuur ter spraak gebragt en is bepaald, dat men met de verdere behandeling dezer zaak zal wachten, tot dat de minister *de Decker* van ... buitenlandsche reis terug zal zijn.

Verder heeft deselfde raad besloten, en dit wordt van de zijde der liberalen minder goedgekeurd, om bij den minister van oorlog eene klagt in te dienen over een lid, aan het Gentsche gemeentebestuur opgedragen, en waarin een officier, namelijk luitenant *Daufresne*, vrij geestig eerstgenoemd raadsbesluit aantast. Er wordt aangemerkt, dat die heer nog meer *Belg* is dan *officier* en het gemeentebestuur ... moeten bedenken, dat hij, als Belg, *het regt* heeft ... zijne beginselen door middel van de drukpers te openbaren.

— In de Lys wordt sedert onheugelijken tijd veel vlas en hennep te rotten gelegd, voor welke bewerking het water dier rivier bijzonder geschikt is door de menigte kalkdeelen die het bevat. Doch het is eene bijkans oude klagte, dat het water daardoor minder geschikt voor andere fabrijken en ... gezond voor mensch, vee en visch wordt. Deze klagte werd sedert eenigen tijd meer dan ooit vroeger gehoord, en door de provinciale staten van Oost-Vlaanderen bij de hooge regering ondersteund, terwijl het provinciaal bestuur van West-Vlaanderen het belang der vlasteelt, een der voornaamste staanmiddelen van dat gewest, daartegen verdedigt. ... geschil wekt te meer belangstelling, daar de vlasteelt in België zich weder uitbreidt en thans nagenoeg 50,000 bunders grond beslaat, tegen 30,000 bunders nu tien jaren ... leden. Hierom heeft Koning *Leopold*, bij besluit van den ... dezer, eene staatscommissie benoemd om al de geschilpunten te onderzoeken.

— Sedert eenige dagen ziet men te Ostende veel militairen passeren in Franschen uniform. Deze soldaten ... Nederlandsche onderdanen, die in het Fransch vreemdelingen gioen hadden dienst genomen; zij komen uit Algiers ... keeren naar hun vaderland terug.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 12den Augustus.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot regeling van het lager onderwijs.

De heer *van Nispen van Pannerden* schetst het gewigt van dit onderwerp. Hij wenscht rekenschap te geven van zijn oordeel. Spr. staat achtervolgens stil bij drie punten: *a*) het openbaar onderwijs; *b*) het bijzonder onderwijs; *c*) de overgangsbepalingen.

De heer *van Dam van Isselt* behoort niet tot hen, die bijzonder bezwaard waren met het ontwerp van den minister *van Reenen*, namelijk tot weglating der woorden: *Christelijke deugden*; maar hij heeft het beginsel der wet van 1806 bij de grondwetsherziening in 1840 en 1848 op den voorgrond gesteld als tegenwigt voor de bijzondere scholen, die hij als verderfelijk beschouwt, niet de bijzondere scholen zoo als de minister van justitie ze vroeger gekarakteriseerd heeft, maar wel die welke onverdraagzaamheid, haat en minachting jegens anders denkenden leeren.

Ook hij stelt er roem in Nederlander te zijn; ook hem klopt het hart hoog als hij het tijdperk herdenkt, toen Rooms... en Onroomsch gezamenlijk de wapens opvatten tegen d... gelandij. Maar hij zegt ook dat, als de vaderlandsche geschiedenis onderwezen moet worden, zoo als de aanplakkers en petitionarissen dit willen, dat hij dan de eerste zou zijn te verderen, dat er geen vaderlandsche geschiedenis op de school worde onderwezen. Als wij, zegt spreker, roem dragen op het Protestantisme, op de vrijheid van onderzoek van Gods woord, laat ons dan het oog afwenden van die aanplakbiljetten, die het Protestantisme tot schande en het Christendom tot oneer verstrekken.

De heer *Sassen* kan zich met het ontwerp vereenigen.

De heer *van Rijckevorsel* zal gaarne voor het ontwerp stemmen, ook opdat de Regering onmiddellijk de hand sla aan het voorbereidend en middelbaar onderwijs, en deelt nog eenige wenken mede nopens de inrigting van het middelbaar onderwijs, waaraan hij vooral eene meer practische rigting wenschen te zien gegeven.

De heer *van Meeuwen* herinnert aan de subsidiën, die sedert lang aan de onderwijzers in Noordbrabant worden verleend.

De heer *van Andringa de Kempenaer* is over het geheel een mede voor het ontwerp, even als de heer *Cremers*.

De heer *van Swinderen* herinnert aan de zinsnede van het adres van antwoord der Eerste Kamer nopens het onderwijs; hij heeft daaraan het ontwerp getoetst en het daarmede in overeenstemming gevonden; en daarin ziet hij eene reden om zijne goedkeurende stem aan het ontwerp te geven, met terzijdestelling van enkele bezwaren op sommige onderdeelen.

De heer *van der Lek de Clercq* is geen bestrijder, maar ook geen bewonderaar van het ontwerp. Hij hoopt, dat de wet goed zal werken en dat zij het struikelblok zal wegnemen tusschen den minister van binnenlandsche zaken en geheel het Ministerie, daar toch de gedurige verandering van ministers van B. z. i., niet in het belang is van het Vaderland.

De heer *van Voorthuizen* keurt het ontwerp goed.

De heer *van der Oudermeulen* verklaart zich tegen het ontwerp, op grond van het beginsel van gemengdheid van onderwijs.

Z. E. de minister van binnenlandsche zaken heeft den leden zijnen dank betuigd voor de welwillende wijze, waarop hunne bedenkingen en aanmerkingen, zoowel in het verslag, als in de tegenwoordige beraadslaging, zijn uiteengezet, en aan den geest van matiging, welke daarbij heeft geheerscht, 't welk een en ander, hoewel te verwachten, toch kracht geeft aan het gemeen overleg tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging.

Op sommige der gemaakte aanmerkingen antwoordende, heeft z. exc. te kennen gegeven, dat de onderwijzers van den 3den en den 4den rang, op de plaatsen alwaar zij zich thans bevinden, kunnen verblijven; — dat de wettelijke regeling der bewaarscholen zoo spoedig mogelijk zal plaats hebben, en dat men bij de uitvoering van de wet er op kan rekenen, vermits zij de handhaving beoogt van regt en waarheid, de bescherming van aller regten en de eerbiediging van iedere godsdienstige begrippen, ook tegen elke eenzijdige rigting in de openbare school zal worden gewaakt; — dat, wel is waar, het bijzonder onderwijs vrij zal wezen, terwijl er nog een tijd van drie jaren is gesteld tot de regeling van het openbaar onderwijs, dit laatste, zoo als het thans bestaat, toch in dien wezig zal zijn naast het bijzonder onderwijs, hetgeen echter ook wenschelijk zal wezen, dat de termijn zooveel mogelijk worde bekort, waartoe de Regering gaarne het hare zal bijdragen.

Hierna wordt het wets-ontwerp in hoofdelijke omvrage gebragt en *aangenomen* met 34 tegen 1 stem (die van den heer *van der Oudermeulen*).

De zitting wordt hierop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

'S GRAVENHAGE, 14 Augustus.

Bij koninklijk besluit van den 1sten dezer is jonkheer *M. A. Martini*, laatst Zr. Ms. gezant bij het hof van Zweden en Noorwegen, thans buiten werkelijke dienst, op zijn verzoek, uit hoofde van ligchaamsgebreken, eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder betuiging van tevredenheid wegens zijne in verschillende betrekkingen bewezen diensten, en hem toegekend een pensioen van *f* 4000.

De heeren *A. E. C. de Sturler de Frienisberg*, luit.-kol. en *A. O. H.* baron *Gansneb* genoemd *Tengnagel*, ritm. adj. bij het 5de reg. drag., zullen zich op hooger last naar Dresden begeven, ten einde aldaar »officiëel" de verschillende mil. manoeuvres bij te wonen. Men vermoedt, dat deze hunne zending ongeveer eene maand zal duren.

De tegenwoordige zitting der Staten Generaal wordt [illegible]sten Augustus gesloten.

De minister *van Rappard* is benoemd tot grootkruis, de [heer] *van der Brugghen* tot kommandeur, en de ministers [van] *Rommde* en *Wiardi Beckman* tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, hetgeen gelijk staat met de be[eindiging] van het Ministerie en de bekrachtiging der onderwijswet.

Zaturdag aanst., den 15den Aug., zal in de H. Antho[nius] en H. Lodewijks-kerk een plegtig *Te Deum* worden ge[zongen], bij gelegenheid van den naamdag van Z. M. Keizer *Napoleon I.* Des avonds zal het hotel van den baron *d'André*, [Fransche] gezant alhier, met gas geïllumineerd worden.

Maandag j.l. is te Leiden in 58jarigen ouderdom overleden [de heer] *J. G. La Lau*, hoofd-redacteur en eigenaar der *Leidsche Ct.*

Volgens den sterkte-staat van manschappen sedert Oct. 1856 van Harderwijk naar de beide Indiën vertrokken, bedraagt dit getal totaal 3132 manschappen, waarvan 317 naar West-Indië. Het gewone contingent is anders in een geheel jaar 1200 man.

L'Indép. meldt, dat de gouverneur-generaal van Neêrlandsch-Indië heeft geprotesteerd tegen de bezetting door de [Engel]schen van de groep eilanden van Oua Horn, die sinds 1850 in volle regt aan Nederland behooren. De voornaamste [dier] eilanden zijn Neoelaboelaboe, 't Verraders eiland, en Oua. De genoemde eilanden zijn beter bekend onder den naam van Vriendschaps- of Tonga-eilanden, en werden door *Lemaire* en *Schouten* in 1616 ontdekt. De bevolking wordt op 200,000 zielen geschat.)

DELFT, 14 Augustus.

In de zitting van den gemeenteraad alhier is Dingsdag met 9 tegen 7 stemmen aangenomen het voorstel van den burgemeester omtrent de kamer van charitaten. Dit voorstel luidde aldus: "De raad, terugkomende op zijn besluit van den 26sten December j.l., het billijk en wenschelijk achtende, dat het burgerlijk bestanddeel aan de kamer van charitaten worde ontnomen, en de fondsen der kamer ter beschikking worden gesteld van de Hervormde gemeente, laat de uitvoering en regeling dezer zaak aan burgemeester en wethouders over."

DORDRECHT, 13 Augustus.

De 13de algemeene vergadering van het Nederlandsch onderwijzersgenootschap, welke alhier gehouden zal worden, heeft heden een begin genomen. Te 5½ uur hebben de aanwezige leden zich naar de Nieuwe Kerk begeven, ten einde aldaar de openingsrede aan te hooren, voorgedragen door den heer *A. Hesloo*, van Amsterdam, welke rede uitmuntend voldaan heeft, De plegtigheid werd door orgelspel en zang opgeluisterd. Des avonds heeft het muzijkgezelschap Hereeniging, ter eere der leden, een concert gegeven in het Hof van Holland, hetwelk druk bezocht werd en veel genoegen verschaft heeft.

LEEUWARDEN, 13 Augustus.

Ook door den raad dezer gemeente is thans beslist, aan de spoorweg-commissie uit Deventer te berigten, dat de raad het niet nuttig acht, eene commissie uit zijn midden in het voorgestelde spoorweg-comité te doen deelen.

— In den afgeloopen nacht is een manspersoon, die in het huis van burgerlijke en militaire verzekering alhier voorloopig was gedetineerd wegens desertie uit de kolonie van weldadigheid, ontvlugt. Hij moet door den schoorsteen naar boven zijn gekropen, zich verder met een eindje dun touw, dat men buiten aan den schoorsteen vond hangen, op het dak hebben laten zakken en zoo zijne vlugt over eenige naastgelegen huizen hebben voortgezet, tot dat hij in een steegje op de Tuinen geregt kwam. Men is hem nog niet op het spoor kunnen komen.

ASSEN, 14 Augustus.

Dingsdag heeft de heer *Frits Holm*, kandidaat in de polytechnie te Koppenhage, en door het Deensche gouvernement gecommitteerd, om de bereiding van turf in de onderscheidene landen van Europa na te gaan, alhier de veenderijen van mej. de wed. *G. D. Cohen* opgenomen en zich geïnformeerd naar alles, wat tot de turfbereiding betrekking heeft. Het schijnt dat men in Denemarken, hoewel in het bezit van uitgestrekte veenen, deze nog niet regelmatig bearbeidt. Volgens het zeggen van den heer *Holm*, zouden in Denemarken veenen zijn, waar het veen 60 voet diep zit, waarvan slechts 7 voet boven gewoon water. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 15 Augustus.

Bij besluit van den 10den dezer heeft Z. M. goedgevonden [tot] schoolopzieners, respectivelijk in het eerste en vierde schooldistrict der provincie Groningen, bij continuatie te benoemen de heeren jhr. mr. H. J. TRIP en B. BRUGSMA.

— Aan het vorige berigt uit 's Hage, betrekkelijk de regeling van het openbaar onderwijs, kunnen wij nog het volgende toevoegen. 't Zal in het vervolg wel moeijelijker worden daaromtrent het een en ander mede te deelen, zoodra deze berigten onder het oog der Regering komen, omdat geheimhouding anders wel in acht genomen wordt en meer en meer in acht genomen zal worden.

Men verwacht zeer spoedig het besluit van Z. M. den Koning, waardoor de wet, nu zij ook met bijna algemeene stemmen van de aanwezige leden der Eerste Kamer is aangenomen, bekrachtigd zal worden, ten einde alle onzekerheid weg te nemen. Die onzekerheid heeft in het vorige jaar maar al te veel grond van hoop opgewekt, toen er verklaard is, dat Z. M. de Koning het ontwerp van wet van den minister VAN REENEN, niet bekrachtigd zou hebben, al ware het door de Eerste en Tweede Kamer aangenomen. Ook wenscht men daarmede spoed te maken, om den geest van ontevredenheid, welke er levendig gehouden wordt bij een klein deel der bevolking, zoo niet weg te nemen, dan toch alle hoop op eenen voor hen gunstigen uitslag te verijdelen.

Intusschen gaat men met het solliciteren naar de verschillende betrekkingen voort. Ook ontvangers van 's rijks belastingen treft men enkele aan, die mededingen.

Wat de benoeming van schoolopzieners betreft, daaromtrent bestaan nog geene vaste beginselen bij de Regering. De vraag is: zullen de weinige geestelijken, welke schoolopzieners zijn, herbenoemd worden? De Regering is in dat opzigt echter geheel vrij, want bij de discussiën is daaromtrent hoegenaamd geene inlichting gevraagd noch gegeven. Wel heeft de Vertegenwoordiging in het voorloopig verslag op het ontwerp van VAN REENEN, te kennen gegeven, dat die posten aan jonge regtsgeleerden zouden ten deel vallen, waarop toen geantwoord is, dat deze daarnaar wel konden solliciteren, maar daarom juist niet bij uitsluiting zouden benoemd worden. Intusschen is echter de aard van het schoolopzienerschap, bij de nieuwe wet van VAN RAPPARD, zeer veranderd.

Dan is er nog eene zwarigheid, die ernstig in overweging komt, namelijk de hooge jaren van onderscheidene schoolopzieners. Er zijn een dertigtal die meer dan zestig jaren, verscheidene die in de 70 jaren oud zijn, en een die reeds 81 jaren telt; van deze personen kan men met grond niet verwachten, dat zij met krachtige hand de nieuwe orde van zaken zullen helpen in het leven roepen. Eindelijk wordt in overweging genomen, om aan de schoolopzieners, welke weder herbenoemd zullen worden, een ander district toe te vertrouwen, omdat hunne betrekking tot de gemeentebesturen, schoolcommissiën en onderwijzers aanmerkelijk verandert. Dit kan nu gemakkelijker geschieden, omdat de wet nu niet beveelt, dat een schoolopziener in het district met der woon gevestigd moet zijn.

Intusschen men verwacht voor de herfstvergaderingen van de commissiën van onderwijs, welke in het midden van de maand October zullen invallen, geene nieuwe benoemingen, alhoewel die toch een geruimen tijd vóór den 1sten Januarij e.k. worden te gemoet gezien.

— Gisteren middag is van de werf van den scheepsbouwer G. K. DE VRIES, aan het Zuiderdiep, te water gelaten het nieuwgebouwde kofschip *Anna*, groot p. m. 50 last, zullende worden bevaren door kapit. D. O. HOEKSTRA, van de Zoutkamp.

— Op den 14den Augustus van het jaar 1832 werd bij de d.d. schutterij te dezer stede ingelijfd HENDRIK OLTMANS SMITH. De inlijving van een schutter, op zich zelf beschouwd, was vroeger en is ook nog heden eene zeer gewone zaak; maar minder gewoon, of liever zeer ongewoon en zeldzaam is het, dat iemand, die op het genoemde tijdstip bij die schutterij kwam, na vijfentwintigjarige ijverige dienst in eene ondergeschikte betrekking, zonder geldelijke belooning, ja, zelfs niet zonder geldelijke opoffering, nog op den huidigen dag met de opgewektheid en het vuur van den jongeling of vijfentwintigjarigen man in de gelederen dier schutterij staat en geene moeite ontziet, om haren goeden naam mede te helpen handhaven. Dit nu is met den sergeant-majoor SMITH het geval; gisteren vierde hij, omringd door de beide onder-adjudanten en zijne collega's, benevens een oud-sergeant, welke door hem met de hem eigene gulheid werden ontvangen, zijn vijfentwintigjarig jubilé, en, konden zijne gasten zijn hoofd ook al door geene lauweren, zijne borst door geen lint versieren, toch konden zij hem van harte geluk wenschen en in zijne vreugde deelen. Als een blijk van achting voor den jubilaris, werd hem bij monde van den onder-adjudant C. PETERS, mede namens de overige feestgenooten, met eene toepasselijke toespraak een fraaije zilveren pen- en potloodhouder overhandigd, tot een blijvend aandenken aan dezen, voor hem zoo gewigtigen dag.

— Heden morgen is alhier uit het huis van bewaring onder het prov. geregtshof ontsnapt de persoon van E. VENEKAMP, oud 16 jaren, geb. te Sassenberg, in Pruissen. Bovengenoemde had diefstal gepleegd bij H. WINTER, te Roden, prov. Drenthe, alwaar hij in dienst was, en zou diensvolgens naar Assen worden getransporteerd. Hij is nog niet weder in handen der justitie.

— Uit *Kiel-Windeweer* verzoekt men ons de plaatsing van het volgende: Heeft men op sommige plaatsen het armhuis door een zoogenoemd werkhuis doen vervangen, — ook te Kiel-Windeweer werd verleden winter tot het daarstellen van laatstgemeld gebouw besloten. Men ging daartoe des te eerder over, omdat toch eerlang het bouwen van nieuwe armenwoningen voor de armen dezer gemeente noodig zou zijn. Eene inschrijving, tot bovengenoemd doel gehouden, beliep ongeveer de som van *f* 1500. Den 11den Augustus l.l. was men zoo ver met het werk gevorderd, dat door onzen geachten leeraar P. ZUIDEMA, A.z., daartoe uitgenoodigd zijnde, de eerste steen werd gelegd. De waardige predikant sprak hierbij, gelijk vroeger bij sommige andere gelegenheden, in een gepast dichtstuk zijne wenschen uit. Voorts werd ook door elk van de aanwezige leden des kerkeraads, alsmede van de commissie tot regeling van den bouw benoemd, een steen op een der hoeken van het op te rigten gebouw geplaatst. Thans gaat men ijverig met bouwen voort, zoodat de voltooijing niet lang achterwege zal blijven.

Moge dit gesticht bijdragen tot bevordering van het ware geluk der armen dezer gemeente, dan zal de harteiijke wensch van velen vervuld zijn.

— Donderdag had te *Winschoten* de aangekondigde harddraverij plaats. Dertien met roem bekende harddravers dongen naar de uitgeloofde prijzen. De prijs, bestaande in een zilveren theeservies, werd eindelijk behaald door de bruine langstaart ruin *de Deugd*, toebehoorende aan den heer D. S. FEENSTRA, van Lutjewoude, bereden door den pikeur HINDRIK LUURTS, terwijl de zwart langstaart ruin van den heer S. H. HIELKEMA, van Akkrum, bereden door den pikeur M. HIELKEMA, de premie bekwam, welke bestond in een zilveren tabakskomfoor. Dit landelijk feest werd door het schoonste weder begunstigd, aan bezoekers ontbrak het niet en voor eene goede orde was behoorlijk gezorgd.

— Te Zwolle zijn tot leden van eene commissie ter bevordering van den aanleg en de exploitatie van spoorwegen in de noordelijke en oostelijke gedeelten des rijks, — tot welker zamenstelling de uitnoodiging van eene dergelijke commissie te Deventer was ontvangen, benoemd de heeren A. J. SCRIVERIUS en T. J. STIELTJES, leden van den raad aldaar.

— Op den 27sten dezer zal te Montfoort het gewoon jaarlijksch onderzoek naar de vorderingen der kweekelingen van het *Landbouwkundig opvoedingsgesticht* gehouden worden. Ook nu weder zal ieder belangstellende, op eenvoudige aanmelding, worden toegelaten.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 15den Augustus.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, ROELFSEMA, DE SITTER, EDELINCK, SWAAGMAN, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, DE LA FAILLE en QUINTUS.

De volgende zaken worden behandeld:

1) *Resolutie van Ged. Staten, d.d. 6den Augustus, houdende beschikking omtrent de reclame op den aanslag in den hoofdelijken omslag van den heer* C. M. NAP. — In een vroeger nommer is de strekking dezer resolutie reeds medegedeeld, waarbij Ged. Staten zich onbevoegd verklaren aan het verzoek gevolg te geven, op grond dat het ingebragt bezwaar niet betreft den aanslag zelven, maar eene terugvordering is van zoodanig gedeelte daarvan als rekestrant meent niet schuldig te zijn. — Voor kennisgeving aangenomen.

2) *Ontwerp-besluit omtrent de aanwending van middelen ter uitbreiding van de gasfabrijk.* — Dit heeft ter visie gelegen en wordt vastgesteld onder goedkeuring van Ged. Staten.

3) *Ontwerp-instructie voor den opzigter der stadspolder- en kwelderlanden.* — Ter visie.

4) *Ontwerp-besluit tot bepaling van de som, welke van het saldo van de dienst van* 1856 *gereserveerd en overgebragt zal worden op de dienst* van 1857. — Ter visie.

5) *Kohier van de wateren, bruggen en waterwerken in deze gemeente.* — Vastgesteld en besloten het 14 dagen op nieuw ter visie te leggen.

6) *Rapport en regtskundig advies omtrent het verschil met de gemeente Hoogezand over den eigendom vaa een streep grond langs het Winschoterdiep te Foxham, genaamd Kostverloren.* — Na eene korte woordenwisseling besloten overeenkomstig de conclusie van het rapport (medegedeeld in ons nommer van den 7den Julij j.l.) onder goedkeuring van Ged. Staten, met deze wijziging, dat de opzage van het heem en land bij den schoolmeester van Foxhol in gebruik zal plaats hebben tegen den 1sten November 1858, in plaats van tegen den 1sten November 1857.

7) *Advies van burg. en weth.* aangaande het adres van den heer J. U. CLEVERINGA, als voogd van de freule LEWE VAN ADUARD, houdende aanvrage om uitbetaling van eene obligatie van *f* 100 van de geldleening van 1809. — Dienovereenkomstig besloten.

8) *Ontwerp-besluit tot betaling van kosten in zake het schip van* J. G. DE GROOT. — Dit besluit strekt om goed te keuren eene schikking met de scheepsbouwmeesters F. U. en U. V. D. WERFF, waarbij deze afzien van alle vorderingen tegen de gemeente wegens het leggen van het schip van J. G. DE GROOT op hunne werf, en om voorts burg. en weth. te magtigen tot uitbetaling van eene som van *f* 659.75 uit den post van onvoorziene uitgaven. — Ter visie.

9) *Begrooting der schutterij over* 1858. — De heer DE SITTER vraagt, naar aanleiding dat er bij andere gemeentebesturen discussie is geweest over eene aanschrijving der regering dat de wapens, bij de schutterij in gebruik, zullen worden gerepareerd door de militaire geweermakers, of zulk eene aanschrijving ook niet hier ontvangen is en of dit dan ook van invloed kan zijn op deze begrooting.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat er wel zoodanige aanschrijving bij burg. en weth. ingekomen is, dat deze daarop geantwoord hebben, dat zij er bezwaar in hadden daaraan uitvoering te geven, waarop echter nu nog geen antwoord weder ingekomen is, maar dat in allen geval, ook indien het mogt blijken, dat aan die aanschrijving moet worden voldaan, zulks toch geen invloed zal hebben op deze begrooting. De heer DE SITTER bedankt hierop voor de gegevene inlichting.

10) *Rekening van de akademie Minerva over* 1856. — Voor notificatie aangenomen.

11) *Regtskundig onderzoek ter zake van de invordering in regten van den door* B. B. DRENTH, *te Ter Haar, aan de gemeente verschuldigden achterstalligen landhuur.* — Om geen oponthoud te veroorzaken heeft de voorzitter deze zaak in handen van eene commissie gesteld, bestaande uit de heeren QUINTUS, GEERTSEMA en EDELINCK, die gereed is rapport uit te brengen. — Besloten deze zaak te behandelen met gesloten deuren.

12) *Rapport der poldercommissie omtrent eene indijking aan den Dollard.* — Dit rapport heeft ter visie gelegen en de conclusie is nu gewijzigd in overeenstemming met eene vroeger in den raad gemaakte opmerking.

De heer GEERTSEMA vraagt, of dit voorstel nu gedaan wordt in overleg met de zijlvestenijen; waarop de heer TRIP zegt, dat zulks niet het geval is, maar dat burg. en weth en de poldercommissie op voorlichting van deskundigen hierover eenstemmig denken en de overtuiging hebben, dat de voorgestelde rigting is in het belan der zijlvestenijen.

De heer GEERTSEMA wenscht hierop te weten, of de zaak zoo zeer spoed vereischt, dat zij dadelijk behandeld moet worden, in welk geval hij er vrede mede zal hebben, anders zoude hij wenschen, dat het stuk nog ter visie werd gelegd. De heeren TRIP en QUINTUS doen hierna opmerken, dat de groote commissie, die reeds voor Januarij van dit jaar rapport had moeten doen, tot nog toe daarin verhinderd is, dewijl zij nog altijd op de beslissing dezer gemeente wacht; vóór zij die outvangen heeft, kan zij niets verrigten. — Hierop wordt besloten burg. en weth. te magtigen eene missive af te zenden overeenkomstig het gedane voorstel.

13) *Geloofsbrieven der nieuw benoemde leden.* — Zijn ingekomen de geloofsbrieven van de heeren SLOT, DOORNBOSCH, GEERTSEMA, DE LA FAILLE, MESDAG, DOMMERING en F. DE WITT. Zij worden om onderzoek in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren MULLER, ROELFSEMA, DE SITTER, EDELINCK en SWAAGMAN.

De vergadering wordt voor een half uur geschorst. — Bij de hervatting der werkzaamheden verwijdert zich de voorzitter en draagt het presidium op aan den heer OUDEMAN, waarop de commissie verslag uitbrengt, bij monde van den heer SWAAGMAN, omtrent de geloofsbrieven van den heer SLOT en tot diens toelating adviseert. De heer SLOT komt hierop weder binnen en neemt het voorzitterschap weder op zich. Hierop wordt achtereenvolgens rapport uitgebragt en geadviseerd tot de toelating der bovengenoemde nieuwe leden, waarbij telkens de aanwezige leden, over wie rapport werd uitgebragt, de zaal verlieten. Ten slotte wordt besloten tot toelating der nieuw benoemde leden, behoudens het bepaalde bij artt. 33 en 35*b*, 38 en 39 der gemeentewet, waarvan kennisgeving zal worden gedaan aan Ged. Staten en aan de benoemden.

Na voorlezing der korte notulen wordt deze vergadering gesloten.

LETTERNIEUWS.

(*Ingezonden.*)

Hoe prozaïsch onze tijd ook in sommige opzigten moge zijn, 't schijnt evenwel dat uitgaven van bloemlezingen en dichtbundels niet op koopers behoeven te wachten. De laatste twee jaren hebben er ons als onder begraven, en nog is het einde niet. Maar toch noemen wij het een luimineus idée van den heer GERRITSEN, de Zedelaar in Spreuken, een der nuttige maar helaas dorre voortbrengselen van de *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen* in een meer behagelijk kleed te steken. Voor huisselijke lectuur vinden wij ze veel geschikter, veel nuttiger en aangenamer, en wij durven ze dan ook gerust aanbevelen. Goede vruchten brengen ze zeker voort.

Een andere bundel, *Ernst en Luim van 'n ongeletterd burgermanskiend*, geeft elk wat wils en de afwisseling is niet onaardig. Of het echter waarheid is dat hij » nooit op Schoele west ef" durven wij niet beslissen.

Laat hem binnen als hij bij u aanklopt en vraagt het hem zelven; dit kunnen wij verzekeren, dat hij u menig avonduurtje zal helpen, om op eene ernstige of luimige manier den tijd te dooden. Het weinigje aan hem besteed zult gij u zeker niet beklagen.

R.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

Men verneemt, dat den 13den dezer te Roderwolde tot predikant beroepen is ds. P. H. J. LULOFS, pred. te Rhoden.

— Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Veenendaal is beroepen ds. L. SCHOUTEN, pred. te Koudekerke; — te Winterswijk, ds. F. MEYJES, pred. te Leersum; — te Scheveningen, ds GILDEMEESTER, thans te Elburg.

— Ds. J. STEMBERG, te Renswoude, heeft het op hem uitgebragte beroep naar Hoorn aangenomen.

Ds. A. DEKKERS, van Chaam, heeft voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Woerden bedankt.

KAMPEN, 9 Aug. Heden is in de Luthersche kerk alhier de nieuw beroepen herder en leeraar van deze gemeente ds. J. STEPHANUS, van den Helder, bevestigd, welke plegtigheid door diens voorganger ds. J. SCHUURMAN, thans predikant te 's Gravenhage, werd verrigt. Te gelijkertijd werd in de Bovenkerk de beroepen hulpprediker bij het instructie-bataljon, ds. J. HOEK, van den Helder, door onzen jongsten predikant ds. A. G. ANROOIJ, aan het corps militairen voorgesteld.

— Door het prov. kerkbestuur van Friesland zijn den 12den dezer, na gehouden examen, tot de Evangeiebediening in de Ned. Herv. kerk toegelaten de heeren J. L. DE BOER, van Workum, en W. HELLEMA, van Achlum.

Na gehouden vergelijkend examen is te Annerveensch-Kanaal tot onderwijzer benoemd, HOUWING, kweekeling te Groningen; te Annerveen, B. HUIZING, onderw. te Loon. — Van de 19 sollicitanten hadden de 4 volgende, alphab. gesteld, het meest uitgemunt: BEZEMA, onderw. te Eext; BRUINS, te Drouwenermond; HOUWING, te Groningen, en H. JONGSMA, onderm. te Pieterburen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 15 *Augustus.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63 7/16.
Dito Dito	» 3	»	76⅝.
Dito Dito	» 4	»	96 13/16.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	75⅝.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39½.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	87⅝.
Dito Nation. Metall	» 5	»	77¾.
SPANJE Onbep. St.	» 1½	»	25⅛.
Dito Binnenl	» 3	»	37½.
PORTUGAL	» 3	»	46 1/16.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	105⅜.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	88⅛.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	87⅜.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	101.
Dito 6de serie	» 5	»	102⅛.

Beurs vast, op den hooger koers te Londen.

LONDEN, 15 *Augustus.* Consols 91⅛.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 12 Aug., *Jentsema* Cornelia, *de Boer Sap* Zwaantina Thelina, *Hitman* Twee Gebroeders, *Karst* Elisab. Lollina, *Troost qq.* Hendrika en *Everts* Gesina Catharina, Petersb.; *Schoon* Jacobus Corn.; Rott.; — 13 *Visser* Johanna Petron. en *Postema* Martha, Petersb., *Winther* Alpha, Jacobstad.

TEXEL 13 Aug., *Olivier* Economist, Bat.; *Tjakkes* Curaçao, Curaçao; *Schuring* Annegina, Petersburg.

VLIE 10 Aug., *Teensma* Aukjen, Petersb.; *Bakker* Vrouw Geertje, Koningsb.; *Burghardt* Noordster, Freder.; *de Jong* Douwe, Christians.

HELVOET 12 Aug., *van Slooten* Caspar de Robles en *Bakker* Vriendschap, Petersburg.

VLISSINGEN 11 Aug., *Rosema* Jacob van Cleeff, Riga.

BATAVIA vóór 24 Junij, *Retgers* Barend Willem en *Sandberg* Bellatrix, Amst.; *Gortmans* Cath. Maria, *de Boer* Jan van Galen, *van der Meijden* Hendrik Jan, *Kleinenberg* Landbouw, *Stang van Hees* v. d. Palm en *Popken* Cathar. Wilhelm., Rott.; *Ouwehand* Stad Middelburg, Middelburg; *van Zameren* Henriëtte en Cornelia, *Vos van Marken* Jacob Roggeveen, *Surie* Almonde en *v. d. Windt* Jacob Cats, Adelaïde; *Londt Hz.* Joannes Albertus, Londen.

ST. SERVANT 7 Aug., *Ouwehand* Volharding, Dordrecht.

Op de LOIRE 8 Aug., *Rink Fijn* Nijverheid, Stettin.

LONDEN 10 Aug., *Heins* Frouke Denekamp, Gron.; *Edema* Margar. Gesina, Petersburg.

Bij GOUDSTAART 9 Aug., *Burggraaff* Gezina, v. Amst. n. Bat.

Bij FALMOUTH 9 Aug., *Chevallier* Juno, n. Amst. en *Flens Jzn.* Johanna en Geertruida, n. Rott., beide v. Banjoew.

NORTH SHIELDS 10 Aug., *Koning* Johanna Marchina, Zwolle; *de Jonge* Jantina, Gron.; *Kamminga* Eendragt, Bremen.

HARTLEPOOL 8 Aug., *Hochland* Gebroed Zelling, Amst.

LYNN 9 Aug., *Ploeg* Vertrouwen, Koppenh.; — 10 *Huizinga* Margaretha, Koningsb.

Bij ALDBRO 10 Aug., *Mulder* Gesina, v. Petersb. n. Londen.

HAMBURG 12 Aug., *Wijnstok* 4 Gebroeders, Deventer.

BREMERHAVEN 10 Aug., *Vorenkamp* Cornelia Alida en *Grilk* Anna Catharina, Petersb.

HARBURG 10 Aug., *Dost* Sietskina, Dokkum.

GOTHENBURG 5 Aug., *Schuring* Hillechina, Koningsbergen; — 6 *Atzema* Eelbrandina, Stettin.

FREDERIKSTAD 29 Julij, *de Groot* 3 Gezusters, Harlingen.

KOPPENHAGE 9 Aug., *Schuth* Jacob Synes, n. Amst. en *Pott* de Hoop, n. Bremen, beide v. Petersb.

DANTZIG 9 Aug., *Mets* Verwachting, Londen.

PILLAU 10 Aug., *Smit* Marchina, v. Rotterd.; de laatste is weder vertrokken.

STOCKHOLM 5 Aug., *Oostervink* Pieter, *Jansonius* Pelikaan en *Sap* Emma Leopoldina, Petersb.

SANDHAMN 5 Aug., *Stomp* Antje Jansen, Petersb.

Vertrokken.

AMSTERDAM 12 Aug., *Brandt* Gerhardina, Dantzig.

TEXEL 13 Aug., *Jansen* Anna Maria Wilhelmina, Bat.
HELVOET 11 Aug., *v. d. Sloot* Pomona, Corfu.
BRIELLE 12 Aug., *Oldenburger* Johanna, avontuur.
VLISSINGEN 11 Aug., *de Boer* Ida Maria de Raath, Bat.
HAVANA 18 Julij, *de Boer* Havana Paket, Amst.
BORDEAUX 8 Aug., *Nagel* Afina Alberdina, Hamburg.
DEAL 10 Aug., *van Hemert* de Zwaan, Bat.
HAMBURG 11 Aug., *Buisman* Vr. Catharina, Amst.; *Prins* Heerenveen, Petersb.
BREMERHAVEN 9 Aug., *Spithorst* Lubbegina, Windau.
SWINEMUNDE 10 Aug., *Schacht* Anna Gesina, Gron.; *Feiken* Alida Adriana, Kiel; *Pribee* Gijsbertha Wilhelmina, Riberon.
DANTZIG 7 Aug., *Bol* Vr. Martha en *Hansen* Iduna, Amst.; *Frije* Hendrika Margar., Delfzijl.
LIBAU 4 Aug., *Ahrens* Johanna, *Scherpbier* Elsina, *Nanninga* Elsina, *Oldenburger* Alida en *Hangelbroek* Antje Witsenborg, de Maas; *Jonkhoff* de Hoop, Hull; — 5 *Bracht* Lucretia, de Maas.
BOLDERAA 6 Aug., *de Jonge* Wilhelm. Klasiena, Elsen.; *Bontekoe* Vr. Geertruida, de Weser; *Lula* Roelfina Roelina, Elsen.; *Hannema* Harlingen, Amst.; *Dik* Annette Cornelia, Harl.; *Mulder* 3 Gezusters, de Maas; *Bolhuis* Roelfina Gesina, Amst.; — 7 *v. d. Veen* 4 Gezust. en *Hazewinkel* Jonge Gerrit, Elseneur.

In lading.

LONDEN 10 Aug., *Butter* Twee Gebroeders, Petersb.

Zeilklaar.

HAVANA 25 Julij, *Kremer* Christina, Falmouth.
BOSTON 27 Julij, *Ruiter* Nederland, Batavia.
STOCKHOLM 4 Aug., *de Boer* Jantina, Oostzee.
CHRISTINASTAD 3 Aug., *Goudswaard* Maria Elisab., Vlaard.

Gepraaid den 8 Junij, op 5° Z.Br., 26° W.L., *Post* Maasland, v. Antw. n. B. Ayros. — Den 24 Junij, op 5° N.Br., 22° 40′ W.L., *Dietz* S. van Heel, v. Cardiff n. H. Kong. — Den 26 Junij, op 8° N.Br., 19° 17′ W.L., *Hoogenstraten* Helena, v. Rott. n. H. Kong. — Den 29 Junij, op 8° N.Br., 23° W.L., *Rotgans* Koerier, v. Cardiff n. Rio de Janeiro. — Den 6 Julij, op 7° 10′ N.Br., 25° 20′ W.L., *de Boer* Hendrika Bartina, v. Banjoew. n. Amst. — Den 2 Aug., op 45° 15′ N.Br., 9° 32′ W.L., *v. Oosteroom* Julie Claire, v. Amst. n. Sydney. — Den 5 Aug., op 48° 49′ N.Br., 6° 15′ W.L., *Hensing* Prins v. Oranje, v. Texel n. Bat. — Den 24 Junij, op 7° 14′ N.Br., 24° 8′ W.L., *Swart* Doelwijk, v. Rott. n. Bat.

OOSTMAHORN, 13 Aug. Ter reede 11 Aug., *Niezen* Gezina, n. de Zaan en *Niezen* Hendrika, n. Amst., beide v. Bremen; — 12 *Alberts* Cathar. Annegiena, v. Bremerh. n. Amst.; *Greven* de Goede Hoop, v. Hamburg n. de Lemmer.

Vertrokken 12 Aug., *Boncker* die Frau Maria, v. Harl. n. Altona; *Smedes* Pietron. Alberdina, n. Hamburg, 13 *de Vries* Hilke de Vries en *Luken* Anna, n. Bremen, alle 3 v. Amst.

Zeilklaar 13 Aug., *ten Oever* de Jonge Johanna, v. Amst. n. Hamburg; *Boomgaard* Ecliptica, n. Londen en *van Heuvelen* Antje Haverbult, op avont., beide v. Groningen.

ZOUTKAMP, 15 Aug. Binnengek. 14 Aug., *Mulder* Johanna Elsiena, Noorwegen.

Vertrokken 14 Aug., *Kroos* 3 Gebroed. Amerika, Newcastle; *Bijl* Elizabeth, avontuur.

Zeilklaar: *Drewes* Tjakkien, avontuur.

KIRKWALL, 3 Aug. De Nederlandsche kof 4 Gebroeders, kapit. *R. C. Rosenbeek*, van Liverpool met zout en mahoniehout naar Nerva, is den 21 Julij bij Pentland Firth verongelukt, doch het volk gered.

KIEL, 10 Aug. Het schip Beerendina, wijlen kapit. *W. B. Pekelder*, van Dantzig naar de Weser, is wegens het overlijden van den kapitein, alhier binnengeloopen, doch heeft de reis voortgezet, nadat de kapitein alhier begraven was.

De Sond gepasseerd.

9 Aug. *Wessels*, Elisab. Machtel., v. Rott. n. de Oostzee, m. ballast.
Puister, Wilhelmina, v. Gron. n. de Oostzee, m. ballast.
v. d. Veen, Joh. Gesina, v. Newport n. Riga, m. ballast.
Teensma, Cornelia, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
v. Ingen, Hendrik Willem Carel, v. Newc. n. Riga, m. steenk.
10 —— *Poelman*, Doethea Christina, v. Petersb. n. Gron., m. hennip.
Smit, Anna Elisab., v. Riga n. Harl., m. hout.
11 —— *Kieft*, Jantina, v. Nerva n. Dundee, m. vlas.
de Jonge, Reina, v. Riga n. de Maas, m. rogge.
Heddes, Vlijt, v. Dantzig n. de Noordzee, m. rogge.
Ouwehand, Bordeaux, v. Riga n. Brielle, m. hennip.
Hendriks, Maria, v. Memel n. de Maas, m. rogge.
De wind den 9 Aug. N.N.W., N.; den 10den N.O., den 11den stilte.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 13 Aug., *v. Wijk* Jenny, Petersb.; *v. d. Veen* Catharina, Emden; — 14 *Kroon* Tecla Johanna en *Koops* Lamchiena, Petersburg.
TEXEL 13 Aug., *Veldhuis* Prov. Overijssel, Dundee; — 14 *de Jonge* Pollux, Petersb.; *de Jong* Twee Gezusters, Yarmouth; *de Groot* Volharding, Noordzee; *v. Dijk* Graaf v. Rechteren en *Takes* Burgem. Huidekoper, Hull.
VLIE 12 Aug., *Postema* Martha, *Visser* Johanna Petronella en *van Wijk* Jenny, Petersb.; *Flik* 3 Gebroeders, Nerva; *v. Peer* Aukje, Prestoe.
HELVOET 13 Aug., *v. d. Laan* Tweelingen, Arch.; *Landweer* Zeevaart, *Lohman* Roelfina Gerhardina, *Kuyper* Grietje Koens en *Groenewold* Fennechien Hendr., Petersb.; *v. d. Wijck* Annegiena, Pernau; *Drewes* Hendrika, Stockholm.
BRIELLE 12 Aug., *Boer* Niessina Beerta, Petersb.
LONDEN 11 Aug., *Edema* Margar. Gesina, Petersb.
Bij SCILLY 7 Aug., *Olie* Triton, v. Banj. n. Amst.
NORTH SHIELDS 11 Aug., *de Groot* Margar. Anna, Rott.
SUNDERLAND 10 Aug., *v. d. Meer* Christ. Jacoba, Schiedam.
SYRA 31 Julij, *Welger* Christ. Alida, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 13 Aug., *de Jong* Staatsraad Baud, Gothenb.; — 14 *de Jonge* Margar. Arendina, Livorno; *Egberts* Sjamke, Hamburg; *Rozeboom* Eendragt en *Brakke* Vr. Antje, Bremen.
TEXEL 13 Aug., *de Roever* Jan v. Brakel, Triest; *Lohman* Zeldenrust, Newcastle.
HELVOET 13 Aug., *Mannekes* Ceres, Havana; *Scherpbier* Remke en *Kuiper* Engelina Petronella, Petersb.
BRIELLE 13 Aug., *Potjewijd* Alberdina, Elseneur.
MAASSLUIS 13 Aug., *Ketelaar* Phoebus, Petersb.
LIVERPOOL 12 Aug., *Hazewinkel* Delia, Petersb.
ANTWERPEN 12 Aug., *de Vries* Aaltje Maathuis, Koningsb.
MALTA 31 Julij, *Molenaar* Pollux, Queenstown.
KROONSTAD 5 Aug., *Wilmink* Hermanna Wilmink, Amst.; *Koster* Argo, *Wumkes* Alliance, *Hansen* Hiram, *Kemper* Nijverheid en *Wolkammer* Alberdina, Koppenhage; — 6 *Douwes* Sieka, Londen; *Menzes* Maria, Schiedam; *v. d. Laan* Jacoba Alida, Antw.; *Struving* Johanna, *Wilkens* Alberdina, *Mulder* Harmonie, *Mulder* Jeltina, *Pekeler* Lisette en *Puisler* Rieka, Koppenh.; — 7 *Ritzes* Geert. Anna, de Zaan; *de Weerd Jr.* Groot Lankum, Harl.; *Munneke* Marchina Gesina en *Stutvoet* Annechina Hermina, Koppenh.

TEXEL, 14 Aug. Het schip Luit.-Adm. Callenburg, kapit. *Valkenier*, van Archangel naar Zaandam, is heden nacht op de Noorder Haaks gestrand; heeft ligters bij zich ter adsistentie.

SCHEEPSVRACHTEN.

RIGA, 8 Aug. Naar Holland werden weer granen ter verscheping aangeboden; naar Amsterdam *f* 23 en *f* 1, de Maas *f* 24 en *f* 1 per last rogge.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 14 *Augustus*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔ *f*	3,80
Oude 70 ℔ *f*		Wtr. 1857 54 ℔ *f*	5,35	- - 42 - -	4,00
Oml. 1856 66 -	7,65	- 56 - -	5,75	- - 44 - -	
- - 68 - -	8,45	- 58 - -	6,15		
- - 70 - -	9,25	Zomer 54 - -		BOONEN.	
- Old. 66 - -	7,40	- 56 - -			
- - 68 - -	8,20	N.Knobbe 60 - -		Paardeb. *f* 7,50 a *f* 8	
- - 70 - -	9,00	- 62 - -		Gr. Erwt. *f*	
ROGGE.		HAVER.		Graauwe dito *f*	
Inland. 60 ℔ *f*	4,75	Dikke 36 ℔ *f*			
- 62 - -	5,35	- 38 - -	3,75	ZADEN, ENZ.	
- 64 - -	5,95	- 40 - -	4,00		
- 66 - -	6,55	- 42 - -	4,25	Old.Koolz. *f* 13 a *f* 14,25,50	
N. 1857 68 - -	7,15	- 44 - -	4,45	Oml. dito *f* 12 a *f* 14,25,75	
- 70 - -	7,65	- 46 - -	4,65	Zomerzaad *f*	
BOEKWEIT.		- 48 - -	4,85	Aveelzaad *f*	
Gr. Zd. 60 ℔ *f*	5,10	- 50 - -	5,05	G. Mosterdz. *f*	
- - 62 - -	5,60	WitteVoer 36 - -	3,50	Lijnzaad *f*	
- - 64 - -	6,10	- - 38 - -	3,70	Dederzaad *f*	
- Zw.- 60 - -	4,95	- - 40 - -	3,90	Gr. Gort *f* 9,25,50	
- - 62 - -	5,45	N. Zw. - 36 - -	3,40	Parel dito *f* 13 a *f* 15	
- - 64 - -	5,95	- - 38 - -	3,60	Raapolie per vat *f* 47,50	
Veen 64 - -	5,75				

Tarwe weinig in omgegaan. — Rogge aan consumtie als voren verkocht. — Boekweit 50 cent lager, genoegzaam nog te vergeefs aangeboden. — Gerst 10 cent lager met geringen handel. — Haver stil. — Boonen als voren. — Er was heden ongeveer 500 last Koolzaad ter veil; de kooplust voor dit artikel zeer gering zijnde, is hetzelve tot iets lagere prijzen gedaan, doch grootendeels onverkocht gebleven.

LEEUWARDEN, 14 *Augustus*. De aanvoer van koolzaad bedroeg van 250 tot 300 lasten. Men besteedde voor de puikste soorten *f* 15 a *f* 15,50; 2de soort *f* 14 a *f* 14,60 en mindere *f* 13 a *f* 13,75. — Lijnzaad meer aangevoerd en de kwaliteit daarvan zeer puik, 1ste soort *f* 13,50 a *f* 14,00; 2de soort *f* 12,75 a *f* 13,25 en mindere dito *f* 12 a *f* 12,25. — Tarwe meer aangeboden en daarvoor weinig kooplust; knappe *f* 8 a *f* 8,25. Roode *f* 8,10 a *f* 8,15. — Rogge tot op nieuw verlaagde prijzen alleen aan consumtie, buitenl. *f* 6,85 a *f* 6,90, dito *f* 7,20 a *f* 7,25. Van nieuwe waren eenige partijtjes ter veil, zwaar van kwaliteit, welke op 127, 128 ℔ 7,90 a *f* 8,00 opbragten. — Boekweit met aandrang geveild en daarvoor weinig kooplust, Vries. *f* 7,40 a *f* 7,60. — Voor nieuwe Winter-Gerst besteedde men puike *f* 5,85 a *f* 6,30. Van jarige werd alleen voor voeraadje als voren verkocht. — Haver zonder handel.

AMSTERDAM, 14 *Aug.* Poolsche Tarwe bij partij lager afgegeven: 126 ℔ b. Pools. *f* 340 bij partij; 163 ℔ n. Geld. *f* 380; 129 ℔ roodb. Pools. *f* 340 bij partij. — Rogge bij gerijven in een doen: 123 ℔ Pruis. *f* 223; 122 ℔ Brab. *f* 220. — Gerst iets lager: 112 ℔ Pommer *f* 212.

Koolzaad flaauw: Holst. 71 p. vl.; Haarlemmermeer *f* $11\frac{3}{4}$; op 9 vat in Sept. 81 p. vl.; Oct. $81\frac{1}{2}$ p. vl.; April 83 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk lager afgegeven, op levering in den beginne flaauw, bleef vast: op 6/w. *f* 48,50; vlieg. *f* 47,25; Sept. *f* 46,50 a *f* 46,75; Oct. *f* 46,75 a *f* 47; Nov. en Dec. *f* 47 a *f* 47,25; Mei 1858 *f* 47 a *f* 47,25. — Lijnolie dadelijk en op levering merkelijk lager: op 6/w. *f* 43,50; vlieg. *f* 42,25; Sept. *f* 41,50 a *f* 41; Oct. *f* 41,75 a *f* 41,25 a *f* 41,50; Nov. *f* 42 a *f* 41,50 a *f* 41,75; Dec. *f* 42,25 a *f* 42. — Hennepolie op 6/w. *f* 51; vlieg. *f* 49,75. — Raapkoeken *f* 88 a *f* 92. — Lijnkoeken *f* $11\frac{1}{2}$ a *f* $14\frac{1}{4}$.

LONDEN, 12 *Aug.* De aanvoer van graan, vooral inl., was heden niet ruim, doch er waren ook weinig koopers, zoodat de handel niet veel had te beteekenen; vreemde en inl. Tarwe bedong de prijzen van eergisteren. Overige graansoorten onveranderd.

Van den 14den. Granen wegens den regen iets hooger, met ruimen toevoer.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 14 *Aug.* De prijs der boter was heden: 1ste soort Grasboter de $\frac{1}{2}$ ton *f* 41 a *f* 42; 2de soort *f* 38 a *f* 40.

LONDEN, 14 *Augustus*. Friesche Boter 114 sh., Gron. 88 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 14 *Aug.* De aanvoer in vee was heden gering en er is weinig handel gedaan; prijzen als l.l. Dingsdag.

LONDEN, 14 *Augustus*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 750 runderen, 609 kalveren en 9140 schapen; runderen onveranderd, kalveren zeer flaauw, schapen lager.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 14 *Augustus*.

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{3}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{5}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{9}{16}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{9}{16}$; Dito Buitenl. £ 85 3 pCt. 43. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 46; Dito 1856, 3 pCt. $45\frac{3}{4}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co., 1798 en 1816 5 pCt. $105\frac{1}{4}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $101\frac{3}{8}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $75\frac{5}{8}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{3}{8}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $87\frac{3}{16}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $77\frac{3}{8}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. $21\frac{1}{8}$. — Wisselkoers op Londen zigt *f* 11.80; Dito 2/m. *f* $11.67\frac{1}{2}$.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

Dr. B. H. J. KOETS,
Weduwn. van A. M. M. UCHTMANN,
met
B. P. J. VAN WENSEN.

LEYDEN, 12 Augustus 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER C. J. G. VAN BAALEN, Echtgenoot van

Mr. A. VOS.

ASSEN, 11 Augustus 1857.

*** MAASTRICHT, 14 Augustus 1857. Bevallen van een' *ZOON* Vrouwe L. W. W. STEIJN PARVÉ—VAN NAERSSEN.

*** Na mij drie jaren in haar bezit zoo gelukkig te hebben gevoeld, ontsliep heden zacht en kalm mijne dierbare Echtgenoot, EESSINA JOHANNA VELT, in den ouderdom van ruim 27 jaren. Twee Kinderen waren ons geschonken, waarvan het oudste haar is voorgegaan, en het jongste haar nog niet met mij kan betreuren.

WINSCHOTEN, 10 Augustus 1857.

M. FRUITEMA.

*** Moesten wij voor 4 maanden het droevig afsterven mededeelen van onzen geliefden oudsten Zoon, A. R. LANTING DE BOER, — heden werd die droefheid verdubbeld, daar het den Heer behaagde, van mijne zijde weg te rukken, mijn' geliefden Echtgenoot, J. A. DE BOER, in bijna 50jarigen leeftijd. Ruim 28 jaren waren wij in den echt vereenigd, en 8 Kinderen blijven mij van de 10 nog over, welke meestal te jong zijn, het groot verlies eens zorgdragenden Vaders te kunnen beseffen.

Deelnemende Familie, Vrienden en Bekenden gelieven hiervan kennis te nemen.

ZOUTKAMP, 12 Augustus 1857.

M. A. LANTING,
Wedw. J. A. DE BOER.

De **AFFAIRE** blijft op denzelfden voet **voortgaan.**

*** Heden overleed, aan eene hartziekte, in den ouderdom van bijna 30 jaren, mijn geliefde Zoon LUBBERTUS HOFSTEE, in leven *Spiegel- en Meubelfabrikant alhier.*

Wedw. L. H. DEELMAN.

GRONINGEN, 13 Augustus 1857.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.